

JAARVERSLAG 2021

Juni 2022

Dier&Recht
advocaat van de dieren

INHOUD

1.	INLEIDING	
	Voorwoord	5
	Kerncijfers 2021	6
1.2	Het jaar 2021 in een oogopslag	7
1.3	Plannen voor 2022	8
2.	IN ACTIE VOOR DE DIEREN	11
3.	ORGANISATIE	22
3.1	Visie	22
3.2	Missie	22
3.3	Organisatiestructuur	22
3.4	Raad van toezicht	22
3.5	Medewerkers	23
3.6	Berijfsvoering	24
4.	FONDSENWERVING	25
4.1	Uitgangspunten	25
4.2	Activiteiten in 2021	25
4.3	Resultaten	26
5.	FINANCIEEL VERSLAG	28
5.1	Jaarrekening 2021	32
5.2	Samenstellingsverklaring van de accountant	45

1. INLEIDING

VOORWOORD

Onze keuzes beïnvloeden het leven van dieren. Wij bepalen hoe het leven van onze 'gehouden' dieren eruitziet. Ook niet-menselijke dieren zijn individuen, het zijn wezens met gevoel. Het idee dat je die bezit en ermee kan doen wat je wilt, geeft mij buikpijn.

Campagnevoeren voor de dieren is balanceren. Welke boodschap is effectief? Wat is te hard? Wat valt op? Zo besef ik dat de term 'niet-menselijke dieren' irritatie kan opwekken. Het uitgangspunt dat mensen ook dieren zijn, en dat deze andere dieren vergelijkbare belangen en wensen hebben, is een vrij feitelijke stelling. Toch kijken wij als maatschappij niet zo naar dieren, waardoor de term extreem wordt gevonden.

Iets vergelijkbaars gebeurde dit jaar bij onze zuivelcampagne. Via posters op straat verkondigden wij dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt, omdat kalfjes direct na de geboorte worden weggehaald bij hun moeder. Het moederloos opgroeien leidt tot gezondheids- en sociale problemen. Een zoogdier weghalen bij zijn moeder, dat vinden wij nou extreem.

We verkondigden onze boodschap zonder overdrijving, zonder schokkende foto's, zonder naar een schuldige te wijzen. Met als doel: de zuivelconsument wakker schudden. Maar we merkten aan de ophef en de rechtszaken die volgden, dat de boodschap als schokkender werd ervaren dan wij van tevoren hadden ingeschat.

De discussie is losgebarsten. Veel mensen willen stoppen met zuivel. Ook onder boeren is de discussie over kalf-bij-de-koe weer opgelaaid. Daar heeft de ontstane commotie voor gezorgd.

Dat zagen we ook bij onze acties rond de paardentopsport. Als wij zeggen dat paarden niet zelf kiezen voor topsport, maar met pijn en dwang tot extreme prestaties worden gedwongen, dan levert dat heftige reacties op. Tegelijk zien we dat de maatschappelijke discussie verschuift.

Campagnevoeren is balanceren: genoeg opvallen om mensen aan het denken te zetten, maar de boodschap zó verkondigen dat mensen bereid zijn om naar zichzelf te kijken. Het gaat om het veranderen van gedrag, en daar gaat tijd overheen. Het verbeteren van het leven van dieren is een strijd van de lange adem. Een strijd die wij samen voeren met onze donateurs, die we enorm dankbaar zijn voor hun vertrouwen.

Frederieke Schouten, directeur

KERNCIJFERS FINANCIËN EN DONATEURS

5.500
donateurs

639.500
websitebezoekers

58.000
abonnees
e-mailnieuwsbrief

440
media-items op radio
en tv, in kranten en
vakbladen

65.000
Facebookvolgers

6.200
Instagramvolgers

€ 320.000
gedoneerd door onze
trouwe achterban

1.2 HET JAAR 2021 IN EEN OOGOPSLAG

MAATSCHAPPELIJKE DISCUSSIE OVER ZUIVEL

In de zomer startten we de Stoppen met Zuivel-campagne. De schaduwkant van zuivelconsumptie, met name het rotleven dat de 'overbodige' kalfjes leiden, is veel mensen onbekend, ook vegetariërs. Met een ludieke reclamecampagne openden we de discussie over deze verborgen wereld en wezen consumenten op diervriendelijke alternatieven voor zuivel. De campagne zorgde voor een brede maatschappelijke discussie over het dierenleed achter de productie van zuivel.

VERBOD OP PMSG DICHTERBIJ

Het hormoon PMSG (pregnant mare serum gonadotropin) wordt gewonnen uit het bloed van drachtige merries. Voorheen in Zuid-Amerika, maar na campagnes over welzijnsproblemen op IJsland. Maar ook daar is het mis: op zogenaamde bloedboerderijen in Zuid-Amerika en op IJsland wordt bij de paarden op brute wijze grote hoeveelheden bloed afgetapt. PMSG wordt in de Europese vee-industrie gebruikt om de vruchtbaarheid van zeugen en koeien te vergroten. Het is dus géén essentiële medicatie voor de dieren. 20.000 mensen tekenden voor een Europees verbod op de productie en handel in PMSG. We stuurden samen met dertien andere dierenbeschermingsorganisaties een brandbrief met de handtekeningen aan de Europese Commissie. Daarnaast pleitten we ook bij minister Schouten (LNV) voor een verbod op het gebruik van PMSG in Nederland.

170 BEDRIJVEN MAKEN GEEN RECLAME MEER MET KORTSNUITIGE HONDEN EN KATTEN

Ook in 2021 informeerden we bedrijven die adverteren met kortsnuitige honden en katten over de nadelige gevolgen daarvan voor die dieren. Al meer dan 170 bedrijven beloven om geen reclame meer te maken met kortsnuitige dieren zoals mopshonden en Perzische katten.

NVWA WAARSCHUWT FOUTE FOKKERS

We hebben er lang voor moeten vechten maar de NVWA ging dit jaar eindelijk aan de slag met onze handhavingsverzoeken tegen fokkers van designer cats en kortsnuitige katten. Nu stoppen steeds meer fokkers met het fokken van deze ongezonde dieren.

1.3 PLANNEN VOOR 2022

VOOR DE KOEIEN EN KALFJES

Afgelopen jaar werd duidelijk dat veel mensen zich niet realiseren dat een koe niet zomaar melk geeft, maar dat ze daarvoor een kalfje moet krijgen, zoals alle zoogdieren. Ook weten mensen haast niets van het leven van die kalfjes. Bijvoorbeeld dat ze direct na de geboorte bij hun moeder worden weggehaald, dat ze een leven lang in een betonnen stal doorbrengen en dat ze heel vaak ziek worden. In 2022 komen we met een nieuwe campagne om de schaduwkant van zuivel bij consumenten onder de aandacht te brengen en mensen te helpen overstappen op plantaardige alternatieven.

Ondertussen werken we aan een bodemprocedure omdat we ons er niet bij willen neerleggen dat onze actieposter door de rechter verboden is. Zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed, omdat kalfjes moederloos opgroeien. Dat is ons standpunt en we moeten dit in het publieke debat kunnen zeggen.

Onze juridische strijd voor de kalfjes tegen de overheid gaat door. Kalfjes leven op betonnen en hardhouten roostervloeren terwijl ze volgens de wet recht hebben op een comfortabele ligplaats. Het is hoog tijd dat de overheid deze wet handhaaft.

VOOR DE PAARDEN

Paarden kiezen er niet voor om topsporter te zijn. Ze worden met pijn en angst gedwongen tot extreme prestaties. Dat is geen sport maar onderdrukking. We voeren in 2022 tijdens verschillende wedstrijden campagne. Met meer bewustwording over de extreme omgang met deze dieren zullen mensen inzien dat dieren niet in de topsport thuishoren.

Juridisch strijden we tegen eenzaamheid bij paarden. Op veel maneges staan paarden vrijwel de hele dag opgesloten in een box, zonder fysiek contact met soortgenoten. Dit is volstrekt onnatuurlijk en in strijd met de essentiële behoeftes van dit kuddedier. Eenzame opsluiting is in strijd met de wet. De overheid moet zorgen dat deze wet wordt nageleefd.

VOOR DE HONDEN EN KATTEN

Ook dit jaar zetten we ons in voor gezonde honden- en kattensnuiten. We blijven handhaving van de wet najagen. We zetten ons in voor een handels- en importverbod voor stukgefokte kortsnuiten, die in Nederland niet gefokt mogen worden. En we werken samen met andere organisaties aan de publiekscampagne 'Koop geen kortsnuit'. Want als mensen beseffen dat deze honden een beperking hebben en niet schattig zijn – en bovendien illegaal gefokt – dan stopt de vraag en worden ze niet meer gefokt.

De provincie Friesland is de enige provincie waar katten nog door jagers mogen worden afgeschoten. We zetten ons in 2022 in om de middeleeuwse praktijk van het 'kattenschieten' heel Nederland uit te krijgen.

Door de veel te grote mate van inteelt lijden veel rashonden aan epilepsie. Deze ziekte heeft enorm veel impact op het leven van de hond én op dat van de baas. En de fokkerij kan dit leed makkelijk voorkomen: door geen directe familieleden met elkaar te kruisen en door vers bloed toe te voegen. Het is bizar dat rasverenigingen dit weigeren. Daarom voeren we ook dit jaar actie tegen epilepsie bij rashonden.

Foto: Sabine Grootendorst/Dier&Recht

2. IN ACTIE VOOR DE DIEREN

ZUIVEL VEROORZAAKT ERNSTIG DIERENLEED

Een koe geeft niet zomaar melk. Daarvoor moet ze eerst zwanger worden en een kalf krijgen. Om continu melk te kunnen geven, krijgt een koe elk jaar een kalf. Maar niet al die kalfjes worden zelf ook weer melkkoe. 70% van alle kalfjes uit de zuivelindustrie eindigt binnen een jaar als kalfsvlees. Hun leven is een aaneenschakeling van gemis, ziekte, verveling en pijn. Wij openden vorig jaar de discussie over de schaduwkant van zuivel. Met een postercampagne, een website en een animatievideo informeerden we consumenten en wezen we op alternatieven.

Boerenactiegroep Agractie was het niet eens met een van onze uitingen en spande een kort geding aan wegens smaad. De rechter verbood de bewuste uiting. Het ging om de poster met de tekst 'Hulp nodig met stoppen? Zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed. Kalfjes worden direct na de geboorte weggehaald bij hun moeder.'

De rechter oordeelde dat het scheiden van koe en kalf inderdaad leed kan veroorzaken, maar dat wij dat niet 'ernstig' mogen noemen. Verder was de rechter van mening dat de betreffende uiting schadelijk zou kunnen zijn voor de zuivelindustrie. Een bizarre uitspraak waaruit blijkt dat commerciële belangen van de zuivelsector zwaarder zouden wegen dan de vrijheid van meningsuiting. Wij gingen in hoger beroep. Ook het gerechtshof Amsterdam stelde Agractie in het gelijk.

De mediastorm die volgde op de rechtszaak heeft het maatschappelijk debat over zuivel in ieder geval flink aangewakkerd. Daardoor zijn nu veel meer mensen op de hoogte van het dierenleed achter zuivel.

We startten een crowdfunding om de postercampagne te verlengen. Dankzij meer dan duizend donateurs waren de – aangepaste – posters twee weken langer te zien in Amsterdam, Rotterdam, Haarlem, Almere en Den Haag. Op onze website was de Stoppen met Zuivel-raamposter te bestellen.

← *Achter zuivel gaat veel dierenleed schuil. Met een animatie, een website en een postercampagne informeerden we consumenten over de schaduwkant van melk. Dankzij steun voor de crowdfunding waren de posters wekenlang op straat te zien. Daarnaast heeft de media-aandacht voor de rechtszaak het maatschappelijk debat over zuivel flink aangewakkerd. Veel meer mensen zijn nu op de hoogte van het dierenleed achter zuivel.*

Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht

JURIDISCHE STRIJD TEGEN SLECHTE VLOEREN IN KALVERSTALLEN

Vleeskalfjes leven op harde, gladde roosters zonder bodembedekking. Het gebruik van de oncomfortabele vloeren is in strijd met de wet, maar de overheid weigert die te handhaven. Daarom begonnen we in 2019 een juridische strijd om de overheid te dwingen op te treden tegen de onwettige vloeren.

In 2021 dienden we bij de NVWA handhavingsverzoeken in tegen kalverbedrijven waar kalfjes op harde vloeren gehouden worden. De NVWA wees onze handhavingsverzoeken af en ook onze bezwaarschriften werden afgewezen. Daarop gingen we naar de bestuursrechter. We zetten door totdat de staat optreedt tegen de onwettige vloeren die dierenleed veroorzaken.

99% van de Nederlandse 'vlees'kalfjes komt nooit in de wei. De oncomfortabele vloeren waarop zij leven zijn in strijd met de wet. Dier&Recht startte een juridische procedure om de overheid te laten optreden tegen het gebruik van de harde vloeren.

HERVORMING DIERONVRIENDELIJKE KALVERSECTOR IN ZICHT

In mei 2021 verscheen de Scenariostudie Kalverketen, een onderzoek naar een toekomstbestendige vleeskalversector, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Landbouw. Er worden drie toekomstscenario's geschetst. In het meest vergaande scenario zien we veel aanbevelingen terug uit de rapporten die Dier&Recht de afgelopen jaren heeft gepubliceerd.

Begin dit jaar publiceerden we een rapport over het hoge antibioticagebruik in de kalverhouderij. Vleeskalveren leven onder zulke ongezonde omstandigheden dat het niet de vraag is óf de kalfjes ziek worden, maar hoe vaak. Om ervoor te zorgen dat ze op de been blijven worden ze tijdens hun korte leven meerdere keren behandeld met antibiotica. We stuurden minister Schouten een brandbrief met de oproep hier direct iets aan te doen.

De minister erkent dat het antibioticagebruik in de kalversector omlaag moet. Ze verwijst naar de scenariostudie, waarin de focus ligt op diergezondheid – en daarmee antibioticagebruik – en dierenwelzijn. Om ervoor te zorgen dat de kalveren gezond kunnen opgroeien is er een fundamentele hervorming van de sector nodig. Wij zullen er bij het nieuwe kabinet op aandringen de aanbevelingen uit de scenariostudie om te zetten in wetgeving.

Kalveren kunnen zonder antibiotica als ze onder natuurlijke omstandigheden worden gehouden. In de vee-industrie worden ze echter zó slecht behandeld dat vrijwel alle kalfjes ziek worden. De kalverhouderij is in de huidige vorm onhoudbaar en moet nodig op de schop.

Foto: Sabine Grootendorst/Dier&Recht

HOUDVERBOD VOOR DIERVERWAARLOZERS EEN STAP DICHTERBIJ

In Nederland worden op honderden veehouderijen jaarlijks duizenden dieren structureel mishandeld en verwaarloosd. Uit onderzoek van Dier&Recht blijkt dat de NVWA niet in staat is om de verwaarlozing op deze 'risicobedrijven' effectief te bestrijden. De daders komen bijna altijd weg met een waarschuwing of een voorwaardelijke straf. Sinds 2019 strijdt Dier&Recht voor een houdverbod voor deze bedrijven. En met succes! In december 2021 heeft de ministerraad het wetsvoorstel goedgekeurd waarmee langdurige dierverwaarlozers een houdverbod van tien jaar kan worden opgelegd.

PROMOTIESUBSIDIES VOOR MISLEIDENDE ZUIVEL- EN VLEESRECLAMES ONDER VUUR

Overconsumptie en -productie van zuivel en vlees vernielt de planeet en vervuult het milieu. Belangrijke instituten adviseren om veel minder dierlijke en veel meer plantaardige producten te eten. De Nederlandse overheid zegt deze adviezen te volgen. Tegelijkertijd krijgt de Nederlandse vee-industrie miljoenen euro's subsidie van de Europese Unie om de verkoop van zuivel en vlees te promoten. Dit terwijl de vee-industrie tot de grootste milieuvvervuilers van Nederland behoort. Dier&Recht publiceerde een pijnlijk rapport over deze schadelijke verspilling van belastinggeld.

De Europese Commissie evalueerde dit jaar de landbouwsubsidies. Via een openbare enquête konden organisaties en burgers hun mening geven. We sloten ons aan bij stichting ProVeg, die de Europese Commissie oproept om te stoppen met het promoten van vlees en zuivel. We vinden dat alleen duurzame en gezonde plantaardige producten Europese promotiesubsidies mogen krijgen.

In november bleek dat de Europese Commissie de subsidies voor vlees- en zuivelreclames niet wil beëindigen. Eurocommissaris voor Landbouw Janusz Wojciechowski erkent wel dat een meer plantaardig dieet beter is voor het klimaat en onze gezondheid en wil zich inzetten voor vermindering van de consumptie van rood en bewerkt vlees. De Europese Commissie werkt aan een herziening van de regels rondom promotiesubsidies. De uitkomst daarvan wordt in 2022 verwacht.

Onze overheid zet terecht in op een duurzamer voedingspatroon met minder dierlijke en meer plantaardige eiwitten. Tegelijkertijd krijgt de Nederlandse zuivel- en vleesindustrie miljoenen euro's subsidie van de Europese Unie om de consumptie van zuivel en vlees juist te verhogen. Wij publiceerden een pijnlijk rapport over deze onduurzame verspilling van belastinggeld. Promotiesubsidies voor dierlijke producten moeten stoppen! →

Dier&Recht
advocaat van de dieren

"Ik ben van mening dat algemene afzetbevordering van landbouwproducten primair een verantwoordelijkheid van de landbouwsector zelf is. Ik ben daarom geen voorstander van medefinanciering daarvan door de EU in het kader van de EU-promotieverordening."

**Carola Schouten, Minister van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit (2020)**

DIER(ON)VRIENDELIJK STEMGEDRAG TIJDENS RUTTE III

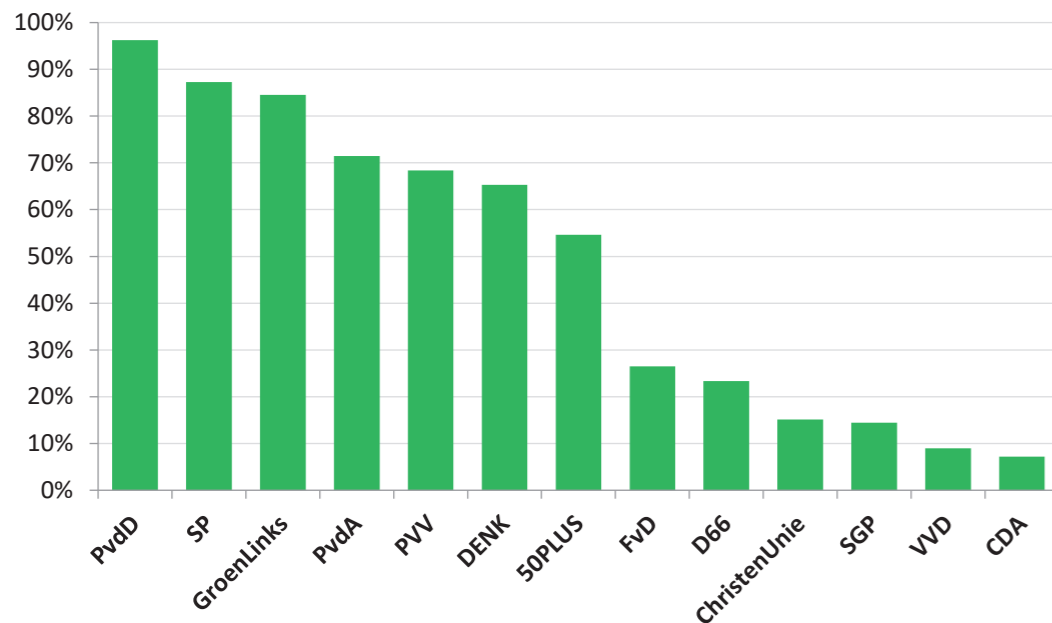
In maart 2021 vonden er Tweede Kamerverkiezingen plaats. Vlak voor de verkiezingen laten veel politieke partijen hun meest diervriendelijke gezicht zien. Maar hoe diervriendelijk hebben ze eigenlijk gestemd tijdens de afgelopen kabinetsperiode? Wij onderzochten hoe de verschillende partijen stemden op moties voor dierenwelzijnsonderwerpen. We analyseerden het stemgedrag van de partijen tijdens Rutte III en maakten de balans op.

De coalitiepartijen VVD, CDA, ChristenUnie en D66 scoorden zware onvoldoendes. Vooral de positie van D66 was opvallend. De andere laag scorende partijen hebben traditioneel al weinig op met dierenwelzijn, maar D66 had in haar verkiezingsprogramma van 2017 juist veel diervriendelijke standpunten opgenomen. De partij wilde de vleesproductie en -consumptie verlagen en de biodiversiteit verbeteren.

In voorgaande kabinetten zagen we een soortgelijke verandering in stemgedrag bij andere coalitiepartners. Zodra een partij in het regeringsbootje met de VVD stapt, moeten diervriendelijke standpunten overboord. Opmerkelijk genoeg gaan de concessies maar één kant op, de VVD beweegt zelf niet of nauwelijks.

↓ *Het resultaat is niet verrassend: de Partij voor de Dieren scoort het hoogst. Kort daarop volgen SP en GroenLinks. Ook PvdA, PVV, DENK en in mindere mate 50PLUS scoren behoorlijk goed.*

Score per partij. Hoe vaak stemden partijen vóór een diervriendelijke motie?

BLOEDROOF BIJ IJSLANDSE MERRIES

Op IJsland wordt bij drachtige merries met grof geweld bloed afgetapt. Het bloed bevat het hormoon PMSG, dat in de Europese vee-industrie gebruikt wordt om de vruchtbaarheid van varkens en koeien te verbeteren. Wij riepen de Europese Commissie op een einde te maken aan de gruwelijke praktijken op IJslandse bloedboerderijen. Ruim 20.000 medestanders en dertien Europese dierenwelzijnsorganisaties tekenden onze brandbrief voor een Europees import- en productieverbod van PMSG.

↓ *Uit het bloed van IJslandse merries wordt het vruchtbaarheidshormoon PMSG gewonnen. De paarden worden daarbij ernstig mishandeld. PMSG wordt in de Nederlandse vee-industrie gebruikt om de vruchtbaarheid van koeien en varkens te verbeteren. Dier&Recht roept de Europese Commissie op om de import en productie van dit omstreden hormoon te verbieden.*

MELDPUNT VOOR RASHONDEN MET EPILEPSIE

Erfelijke epilepsie is een akelige aandoening die onder rashonden veel voorkomt. Deze ziekte is sterk terug te dringen door niet te fokken met lijders en dragers. Fokkers weten niet altijd of hun honden pups met epilepsie hebben voortgebracht.

In september opende Dier&Recht een meldpunt voor rashonden met erfelijke epilepsie. In de database van het meldpunt kunnen fokkers opzoeken welke honden drager (kunnen) zijn van epilepsie. Met deze honden en hun directe familieleden mogen zij niet fokken. Ons openbare meldpunt geeft een centraal overzicht van alle dieren die een risico vormen en verkleint zo de kans op pups met deze akelige ziekte.

www.meld-epilepsie.nl

VERBOD OP HANDEL IN KORTSNUITIGE HONDEN

In december besloot de Tweede Kamer te onderzoeken hoe er een verbod kan komen op de handel in huisdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken. Het gaat om honden en katten met extreem korte snuiten, te kleine schedels en/of afwijkingen in het skelet. Een mooi resultaat van onze lobby met Fairdog, een samenwerking van onder andere dierenartsen, fokkers, wetenschappers en dierenwelzijnsorganisaties.

↑ *Het is verboden om te fokken met honden met te korte snuiten. Deze honden kopen en verkopen mag wel. Een handelsverbod maakt het voor de overheid gemakkelijker om fokkers aan te pakken.*

HONDENFOKKER BERISPT VOOR KUNSTMATIGE INSEMINATIE

Kunstmatische inseminatie toepassen bij honden is bij wet verboden. Dit verbod moet voorkomen dat hondenrassen die zich niet op natuurlijke wijze kunnen voortplanten, kunstmatig in stand worden gehouden. In 2018 diende Dier&Recht bij de NVWA een handhavingsverzoek in tegen een fokker van Franse bulldogs die op Marktplaats kunstmatige inseminatie aanbood. In 2021 gaf de NVWA de fokker eindelijk een waarschuwing. Als de fokker deze in de wind slaat, volgt een boete.

Dier&Recht is ontzettend blij met deze uitspraak van de NVWA. Dit betekent dat de wet eindelijk gehandhaafd wordt. Bovendien zijn fokkers en dierenartsen nu strafbaar als ze meewerken aan kunstmatige inseminatie. Dit is een belangrijke overwinning op de fokkers van ziekelijke, kortsnuitige hondenrassen.

BEDRIJVEN STOPPEN MET GEBRUIK KORTSNUITIGE HONDEN IN RECLAMES

Kortsnuitige honden zijn erg populair, je ziet ze werkelijk overal, niet alleen op straat maar ook in reclames en afgebeeld op kledingstukken en accessoires. Maar hondenrassen als de mopshond en de Engelse en Franse bulldog lijden ernstig onder hun uiterlijke kenmerken. Het grootste deel van deze honden heeft chronische ademnood, doordat de veel te korte snuit hun luchtwegen blokkeert. Ook de kenmerkende gedrongen bouw en het brede hoofd veroorzaken tal van ernstige gezondheidsproblemen.

Sinds 2018 spreekt Dier&Recht bedrijven aan die kortsnuitige honden in reclames gebruiken. De vele vertoningen van deze stukgefokte hondenrassen in media- en reclame-uitingen dragen bij aan de groeiende populariteit van deze honden. Meer dan 170 bedrijven zijn sindsdien gestopt met het vertonen van kortsnuitige rassen in reclames, onder andere ABN AMRO, Hallmark, HG, Action en Hema.

NVWA MOET FOKKERS FRANSE BULLDOGS CONTROLEREN

Franse bulldogs mogen volgens de wet niet gefokt worden omdat ze veel last hebben van hun te korte snuit en afgesloten neusgaten. In augustus 2016 verzocht Dier&Recht de NVWA op te treden tegen zestien fokkers van Franse bulldogs. Na vijf jaar juridisch getouwtrek oordeelde de rechter in mei 2021 dat de NVWA tóch op inspectie moest bij de fokkers. Resultaat: zes fokkers fokken geen Franse bulldogs meer; drie fokkers kregen een waarschuwing en een fokverbod opgelegd.

Deze zaak heeft gezorgd voor de invulling van de 'open normen' in de wet. Sinds 2014 is het verboden om honden te fokken met schadelijke raskenmerken, maar zonder duidelijke criteria kon er niet goed gehandhaafd worden. Naar aanleiding van ons handhavingsverzoek zijn er in 2019 regels in de wet opgenomen voor de schedelvorm en neusgatopeningen van honden.

FOKKER BAMBINO SPHYNXEN KRIJGT FOKVERBOD

Een fokker van bambino sphyxen kreeg naar aanleiding van ons handhavingsverzoek een waarschuwing van de NVWA en moest per direct stoppen met het fokken van de mismaakte katten.

↑ *De bambino sphyx, een kale kat met korte poten, lijdt levenslang onder zijn extreme uiterlijk. Een handhavingsverzoek van Dier&Recht zorgde ervoor dat een fokker per direct moest stoppen met het fokken van de mismaakte katten.*

ONTWIKKELEN NORMEN VOOR KATTENSNUITEN

Mede dankzij de inspanningen van Dier&Recht is sinds juli 2014 artikel 3.4 *Besluit houders van dieren* van kracht. Daarin staat dat het verboden is om gezelschapsdieren te fokken op zo'n manier dat hun welzijn of gezondheid in het geding komt. Deze wet gaf nog ruimte voor discussie, maar in maart 2019 heeft Universiteit Utrecht duidelijke normen opgesteld. Met een hond met een snuit korter dan een derde van de kop mag niet meer gefokt worden. De overheid kan aan de hand van de normen de wet in de fokkerij handhaven.

Voor katten zijn dergelijke regels er nog niet. Het gaat met name om Perzische katten, exotic shorthairs en extreme Britse kort- en langharen. Zij lijden onder benauwdheid, oogziektes en gebitsproblemen. Hoewel katten met korte snuiten wettelijk niet mogen worden gefokt – ze lijden immers door hun uiterlijk (artikel 3.4) – is het voor zowel fokkers als de handhavende instantie NVWA niet duidelijk hoe lang een kattensnuit moet zijn om dat lijden te voorkomen. Omwille van handhaafbaarheid en gezond fokbeleid zijn duidelijke normen nodig. De sector zelf doet al decennialang niets hieraan.

Daarom hebben wij de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht gevraagd om regels op te stellen over de vorm van de kop, oogstand, snuitlengte en neusgatopeningen, zoals zij eerder deden voor kortsnuitige honden. Samen met Vrienden Diergeneeskunde verzamelden we het benodigde budget. De handhavingscriteria in dit rapport kan de overheid vervolgens gebruiken als maatstaf voor naleving.

Scheelkijken, traanogen, benauwdheid en moeilijk eten: een kleine greep uit de problemen die samenhangen met een te korte snuit.

3. ORGANISATIE

3.1 VISIE

Dier&Recht zet zich in voor een toekomst waarin mensen in harmonie leven met de natuur. Een wereld waar de mens respectvol omgaat met de dieren en de planeet. Wij zien een toekomst waarin plantaardige voeding de norm is. De dieren die we dan nog houden hebben een leven dat het waard is om te leven. Er is veel ruimte voor natuur en wilde dieren. In een eerlijke wereld hebben alle dieren een leven dat tegemoetkomt aan hun behoeftes.

3.2 MISSIE

We strijden voor een wereld waarin alle dieren – niet slechts de mensen – bestaansrecht hebben en een leven kunnen leiden dat past bij hun behoeftes en natuurlijke gedrag. We leren mensen het dier kennen, zodat ze inzien dat het geen product of accessoire is. Het is onze missie ervoor te zorgen dat mensen andere dieren behandelen met respect. Zolang mensen nog dierlijke producten consumeren, zet Dier&Recht zich in voor een rechtvaardiger behandeling van de dieren die voor dat voedsel gehouden worden. En ook aan de natuurlijke behoeftes van huisdieren moet worden voldaan. Kuddedieren als paarden hebben behoefte aan vrije beweging in een kudde in plaats van een leven in eenzame opsluiting. Gezelschapsdieren hebben behoefte aan een gezond lichaam dat hen ondersteunt bij hun activiteiten in plaats van een ziek lijf dat door mensen mooi gevonden wordt.

3.3 ORGANISATIESTRUCTUUR

Samenstelling bestuur en directie

Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de stichting en het nastreven van het statutaire doel.

Het bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. De bestuursleden vormen ook de directie van de stichting.

In het bestuur van Dier&Recht zitten:

- Frederieke Schouten (voorzitter)
- Eefje Klinkenberg (secretaris)
- Michiel Bezemer (penningmeester)

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

De raad van toezicht benoemt, schorst en ontslaat de bestuurders en bepaalt wie in het bestuur de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester vervullen. Bestuurders worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en zijn direct herbenoembaar.

Relevante nevenfuncties bestuursleden

Voorzitter Frederieke Schouten heeft als onbezoldigde nevenfunctie het vicevoorzitterschap van dierenartsvereniging Caring Vets. Alle bestuursleden hebben ook zitting in het bestuur van Stichting Varkens in Nood.

3.4 RAAD VAN TOEZICHT

Eind 2021 is de organisatiestructuur van Dier&Recht veranderd en zijn de statuten gewijzigd. Deze wijziging gaat in per januari 2022. Vanaf dat moment is er een raad van toezicht. De raad van toezicht stelt de bestuurders aan en kan ze ontslaan. De raad is verantwoordelijk voor het controleren en goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening.

De raad houdt toezicht op het goed functioneren van de organisatie en op de strategie, en houdt het handelen van het bestuur tegen het licht van het statutaire doel. De leden van de raad nemen ook zitting in de raad van toezicht van Varkens in Nood. De raad van toezicht is onbezoldigd.

De raad bepaalt de arbeidsvoorwaarden voor werknemers die als bestuurder zijn benoemd. Ook is de raad van toezicht beschikbaar voor gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuursleden.

In de raad van toezicht zitten:

- Bernice Bovenkerk
- Chantalle van Goethem
- Anne van Veen
- Olivier Wegloop

3.5 MEDEWERKERS

Kengetallen medewerkers

Medewerkers*	4
Fte**	2,6
Vast/tijdelijk contract	3/1
In dienst/uit dienst	1/0
Gemiddeld aantal jaar in dienst	2,9
Gemiddelde leeftijd***	35
Ziekteverzuim	0,7%
Kantoorhonden	2

* Het aantal betaalde krachten per 31 december 2021

** Gemiddelde bezetting over het jaar in fte

*** Gemeten over het bestand op 31 december 2021

Organisatiestructuur

Er is een nauwe samenwerking tussen Dier&Recht en haar zusterorganisatie Stichting Varkens in Nood. De vier medewerkers van Dier&Recht zijn allen 'inhoudelijk medewerkers'. Zij worden ondersteund door de communicatiemedewerkers van Varkens in Nood.

Dier&Recht en Varkens in Nood hebben hetzelfde driekoppige bestuur. De bestuursleden vormen tevens het managementteam (MT) en werken mee aan campagnes.

Personeelscyclus

Iedere maand voert de directeur een-op-eengesprekken met de medewerkers. Daarnaast worden er met medewerkers met een tijdelijk contract halfjaarlijkse beoordelingsgesprekken gevoerd, en met medewerkers met een vast contract jaarlijkse functioneringsgesprekken. Hierin worden afspraken gemaakt over de te behalen resultaten voor het komende jaar. De gesprekken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen.

De beoordelings- en functioneringsgesprekken zijn in 2021 in goede harmonie gevoerd.

Salarissen

We volgen de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk. Ieder jaar dat een medewerker langer in dienst is, gaat hij/zij een tree omhoog in de salarisschaal. Verder baseren we verhoging van salarissen op de prestaties en resultaten die besproken worden in de beoordelings- en functioneringsgesprekken.

We hanteren drie functie-indelingen, die op basis van opleidingsniveau en werkervaring worden bepaald: junior, medior, senior. Gedurende zijn/haar loopbaan kan een medewerker opschuiven in de functie-indeling.

Dier&Recht werkt niet met eindejaarsuitkeringen of bonussen. De directeur (die in dienst is van Varkens in Nood en niet wordt betaald vanuit Dier&Recht) verdient inclusief pensioenbijdrage € 3415 bruto per maand (0,85 fte).

Cursussen en trainingen

We bieden medewerkers graag de kans om door te leren en zich te ontwikkelen binnen de organisatie. Het volgen van cursussen en trainingen wordt dan ook gestimuleerd. In 2021 zijn er cursussen en trainingen gevolgd op het gebied van strategisch campagnevoeren, telefoneren en Instagram.

Werving en selectie

De werving en selectie van nieuwe medewerkers hebben we in eigen beheer. Er is altijd een bestuurslid bij betrokken. Bij voorkeur voeren we twee sollicitatiegesprekken. Soms vragen we de sollicitant om voor het tweede gesprek een opdracht te doen.

3.6 BEDRIJFSVOERING

Samenwerkingsverbanden

Samenwerking met Varkens in Nood

Dier&Recht werkt nauw samen met Varkens in Nood. We trekken voornamelijk samen op in rechtszaken en andere juridische procedures.

Dier&Recht en Varkens in Nood zijn in één kantoor gevestigd. Veel medewerkers zetten zich in voor beide stichtingen.

Dierencoalitie

Dier&Recht is aangesloten bij de Dierencoalitie, een samenwerkingsverband van zeventien dierenwelzijnsorganisaties op het gebied van politieke belangenbehartiging. De Dierencoalitie heeft als doel om in belangrijke politieke en maatschappelijke kwesties effectief voor de dieren op te komen.

Eurogroup for Animals

In 2021 is Dier&Recht lid geworden van Eurogroup for Animals, een samenwerkingsverband van Europese dierenwelzijns- en dierenrechtenorganisaties. Eurogroup for Animals voert op Europees niveau campagnes, lobbyt in Europa voor de dieren en coördineert initiatieven uit verschillende lidstaten.

Samenwerking met andere dierenwelzijnsorganisaties

Op regelmatige basis overleggen we met andere dierenwelzijnsorganisaties. We bespreken de verschillende aandachtsgebieden en campagnes. Door regelmatig overleg weten we elkaar te vinden voor het delen van relevante informatie en als er samen opgetrokken moet worden.

4. FONDSENWERVING

4.1 UITGANGSPUNTEN

We hebben een grote verantwoordelijkheid tegenover onze donateurs. Zij maken ons werk voor de dieren mogelijk. Hun donaties, samen met nalatenschappen, vormen 95% van onze inkomsten.

Uitgangspunten:

- Luisteren naar donateurs en hun behoeftes serieus nemen
- Nieuwe donateurs werven in het kielzog van onze inhoudelijke campagnes
- Langlopende relaties aangaan met losse giftgevers
- Waken voor overvragen van bestaande donateurs
- Zorgvuldig omgaan met donateursgegevens
- Geld zo effectief mogelijk besteden

Dier&Recht ontvangt geen subsidie van de overheid. Voor specifieke campagnes zoeken we regelmatig financiering bij dierenwelzijnsfondsen.

4.2 ACTIVITEITEN IN 2021

Donateursmailingen

We verstuurden tweemaal een (papieren) nieuwsbrief naar onze donateurs. De nieuwsbrief beschrijft onze activiteiten in de achterliggende periode. Daarnaast stuurden we tweemaal een brief met een donatieverzoek naar een selectie van onze donateurs; hiermee vragen we donateurs bij te dragen aan een specifieke campagne. In 2021 vroegen we donaties voor onze zuivelcampagne en onze juridische strijd tegen het verbod op een van de posters in de zuivelcampagne.

Losse giften

Tijdens campagnes hebben we een aantal e-mailnieuwsbrieven verzonden met een giftverzoek. Ondertekenaars van petitie werd na het ondertekenen gevraagd om een donatie. We hebben specifiek geld ingezameld om onze zuivelcampagne (abri's op straat) te verlengen.

4.3 RESULTATEN

In 2021 hebben 5500 donateurs één of meer donaties gedaan. In 2020 waren dat er circa 4200. Het overgrote deel van de nieuwe donateurs gaf zich op naar aanleiding van onze zuivelcampagne.

De gemiddelde bijdrage per donateur steeg met maar liefst 15% van € 51,10 tot € 59,00 per jaar. De grote stijging kan worden verklaard door een klein aantal bijzonder grote bijdragen die we van enkele donateurs mochten ontvangen naar aanleiding van de zuivelcampagne.

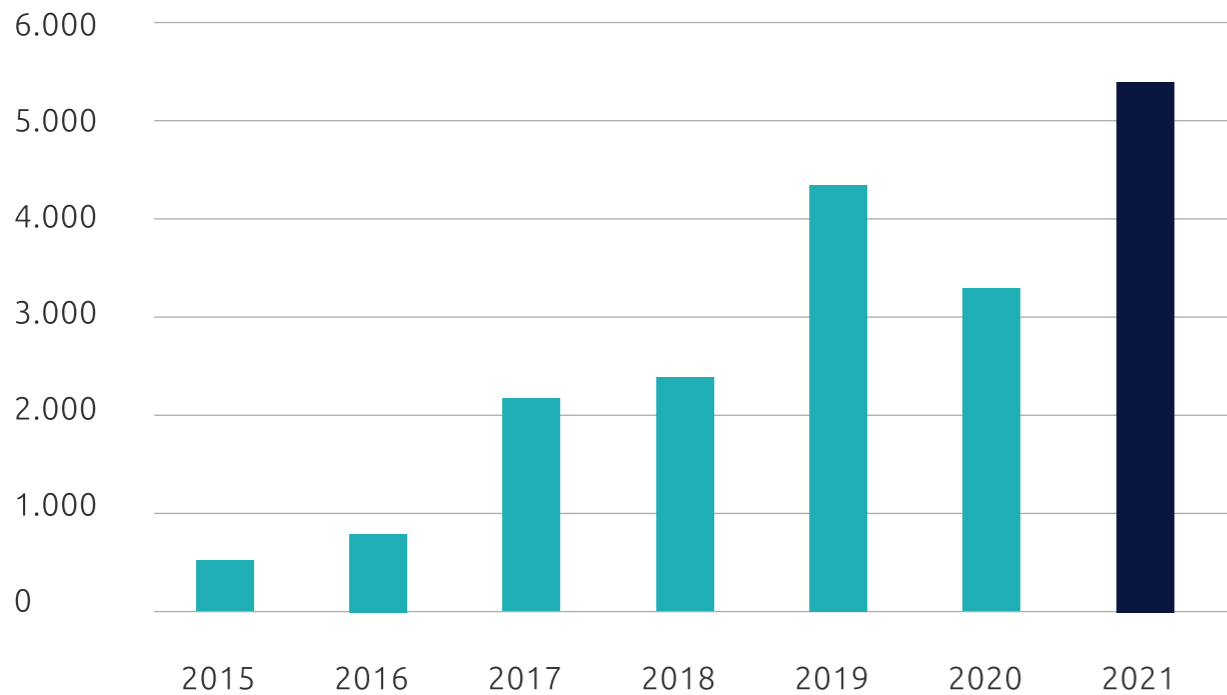
Periodieke donateurs

Het aantal periodieke donateurs steeg van 1900 in 2020 tot 2300 in 2021, een groei van 21%. Circa de helft hiervan is het resultaat van het nabellen van sympathisanten die meedoen aan onze acties. Het percentage donateurs dat ons steunt met een periodieke bijdrage is 42%.

Het aantal donateurs met een periodieke schenkenovereenkomst steeg van 50 tot 75. Deze groep donateurs steunt ons werk voor minstens vijf jaar met een vaste bijdrage. De gemiddelde bijdrage van deze donateurs is bijzonder hoog: € 290 per jaar.

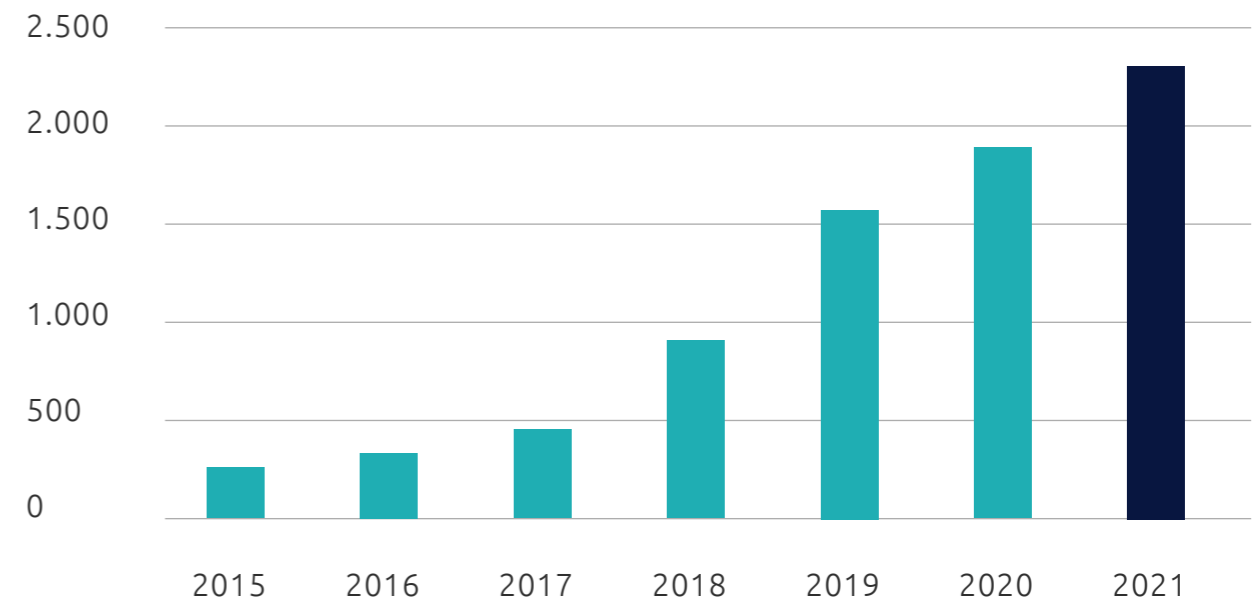
Circa 180 periodieke donateurs zetten hun bijdrage stop, de meeste om financiële redenen.

Aantal donateurs* 2015 - 2021

*donateur: iemand die in een jaar minstens eenmaal een donatie heeft gedaan.

Aantal periodieke donateurs 2015 - 2021

5. FINANCIËEL JAARVERSLAG

We sloten het jaar af met een positief resultaat van € 18.000. De inkomsten kwamen meer dan € 100.000 hoger uit dan begroot, met name door donaties die we ontvingen voor de zuivelcampagne en ontvangen dwangsommen van de NVWA wegens het te laat reageren op handhavingsverzoeken. Uitgaven waren € 87.000 hoger dan begroot, vooral door kosten voor de zuivelcampagne.

De totale baten in 2021 bedroegen € 401.600, een stijging van 55% ten opzichte van 2020. De totale lasten in 2021 bedroegen € 383.000, een stijging van 58% ten opzichte van 2020. Het positieve resultaat van € 18.000 komt ten goede aan de algemene reserve. Ultimo 2021 komt daarmee het eigen vermogen uit op € 31.000.

VERDELING LASTEN

Algemene lasten worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Uitgaven

De totale uitgaven stegen ten opzichte van 2020 met € 141.000 naar € 383.000. Deze stijging wordt vrijwel geheel veroorzaakt door toename van campagne-uitgaven.

De totale kosten besteed aan de doelstellingen, inclusief lastentoedeling van personeel en algemene lasten, bedroegen in 2021 € 345.000. 91% van de uitgaven werd besteed aan de doelstellingen, 8% aan fondsenwerving en 1% aan beheer en administratie.

Personeel

Zoals was voorzien in de begroting stegen de personeelskosten ten opzichte van 2020 van € 97.000 tot € 115.000 in 2021. Oorzaak is de toename van het aantal fte van 2,1 naar 2,6.

Huisvesting

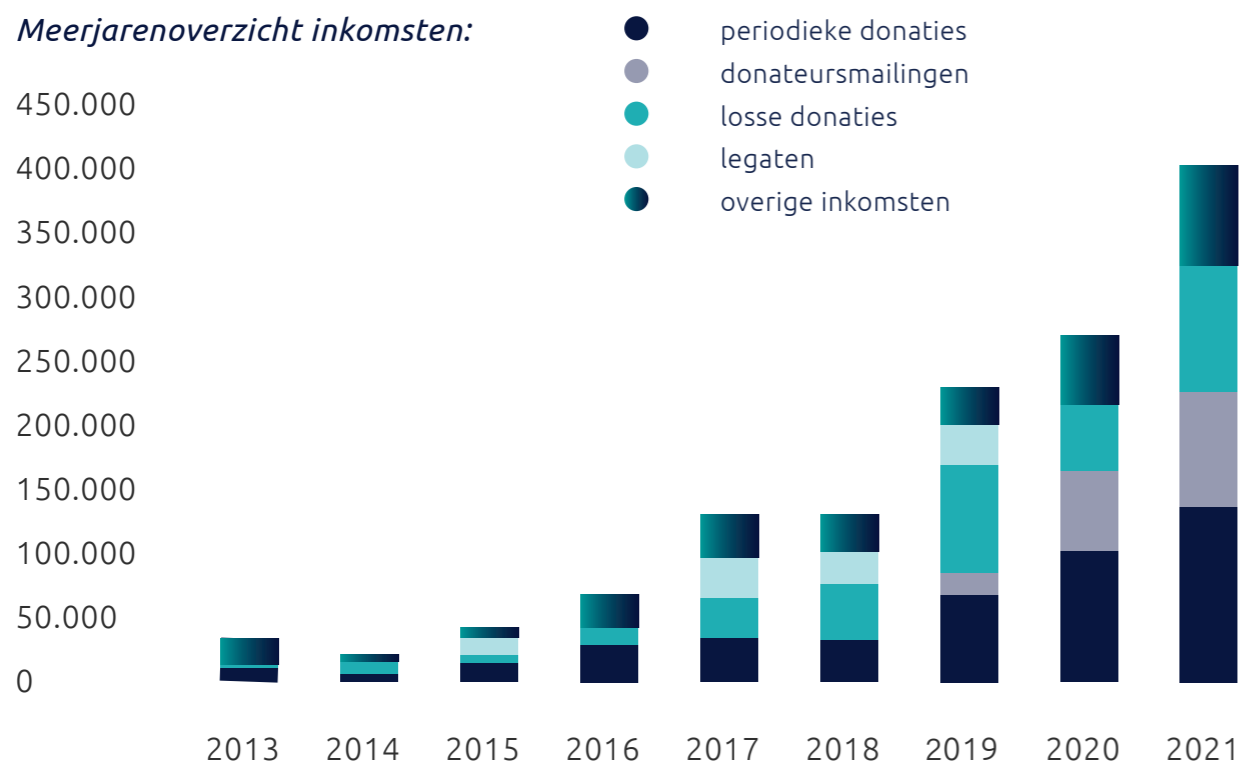
Dier&Recht maakt gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. In mei 2018 hebben de stichtingen hun intrek genomen in een ruimte aan Tilanusstraat 8b, Amsterdam. Kosten voor huisvesting worden sinds 2019 naar rato gedeeld met Varkens in Nood en bedroegen in 2021 € 10.400.

Kantoorkosten

Deze kosten stegen met € 3000 ten opzichte van 2020 tot € 12.000. Voornaamste oorzaak zijn de kosten voor accountantscontrole.

Meerjarenoverzicht inkomsten:

Fondsenwerving

De kosten voor werving en mailings daalden van € 54.000 in 2020 naar € 39.000 in 2021. Verklaring: minder uitgaven aan telefonische werving. Het percentage van de totale inkomsten dat werd besteed aan fondsenwerving daalde van 22% naar 10%. Begroot was een percentage van 19%. Inclusief lastentoeedeling algemene kosten en personeelskosten bedroeg dit percentage 10% in 2021 (begroot: 17%).

Campagnes en voorlichting

De kosten voor campagnes stegen sterk, van € 57.500 in 2020 tot € 195.500 in 2021. Meer dan de helft van deze kosten komen voor rekening van de zuivelcampagne, waarvoor reclamezendtijd werd ingekocht en reclame op straat werd ingezet. Voor het eerst werd samengewerkt met een mediabureau, om zo onze campagnes beter over het voetlicht te krijgen.

INKOMSTEN

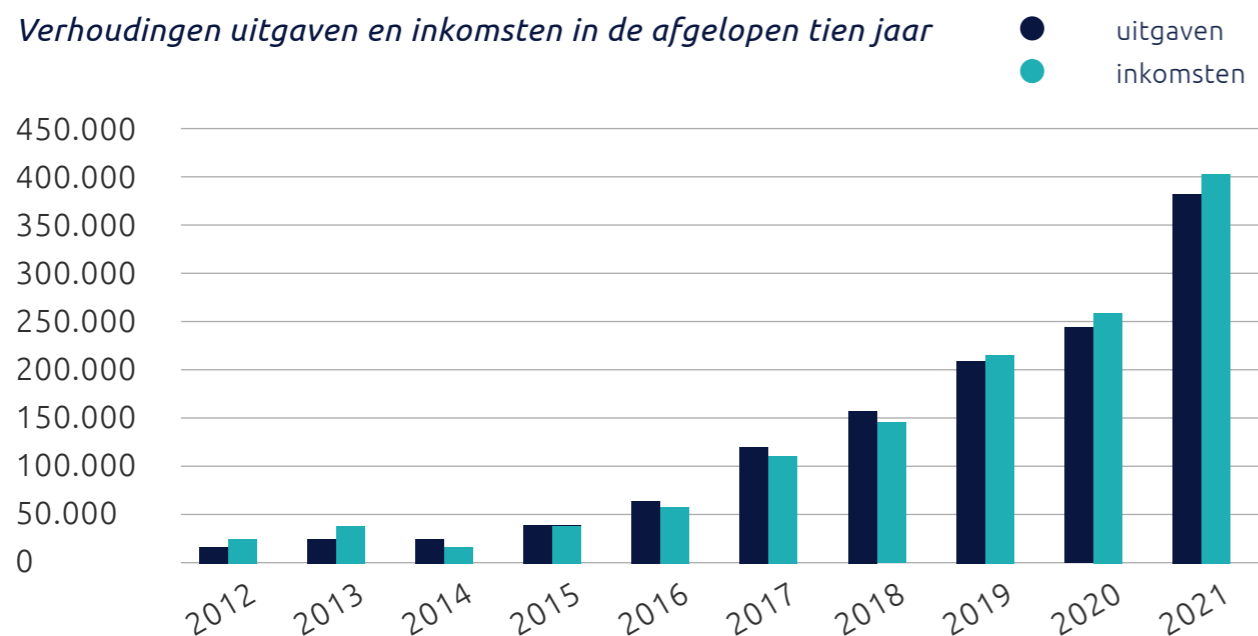
De belangrijkste bronnen van inkomsten voor de stichting zijn de inkomsten uit periodieke donaties, inkomsten naar aanleiding van onze campagnes en inkomsten uit donateursmailingen. De inkomsten uit donaties stegen in 2021 ten opzichte van 2020 met bijna € 100.000 (45%) tot € 320.000. De blijvende aanwas van periodieke donateurs en het grote aantal losse donaties dat we ontvingen naar aanleiding van de zuivelcampagne is de belangrijkste verklaring voor de stijging.

Inkomsten uit periodieke donaties stegen van € 99.500 tot € 144.500. Eenmalige donaties stegen van € 59.500 naar € 98.000. Inkomsten uit donateursmailingen stegen van € 61.500 tot € 77.500. We ontvingen geen legaten.

Van andere fondsen ontvingen we € 23.130. In totaal werd € 12.550 ontvangen voor de ontwikkeling van normen voor kattensnuiten, hiervan is € 11.000 al ontvangen in 2020. Daarnaast ontvingen we € 7580 van Stichting DierenLot en € 3000 van Abri voor Dieren. Verder ontvingen we € 40.000 van twee fondsen voor het vervolg van onze zuivelcampagne in 2022. Omdat de bijdragen bedoeld zijn voor 2022, zijn deze inkomsten op de balans geplaatst t.b.v. 2022.

Ten slotte werd € 56.000 ontvangen aan ingebrekestellingen en dwangsommen van de NVWA wegens het te laat reageren op onze handhavingsverzoeken.

Verhoudingen uitgaven en inkomsten in de afgelopen tien jaar

5.1 JAARREKENING 2021

	31 dec 2021		31 dec 2020	
ACTIVA				
Vlottende activa				
<i>Vorraden en onderhanden werk</i>				
Voorraad	1.028	1.028	0	0
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>				
Debiteuren	406		384	
Belastingen en premies sociale verzekeringen te vorderen	0		320	
Overige vorderingen	366	772	0	704
Liquide middelen				
Rekening courant bank	105.045		52.030	
		105.045		52.030
		<u>106.845</u>		<u>52.734</u>
PASSIVA				
Reserves en fondsen	30.884		12.585	
Overieg reserves		30.884		12.585
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	20.670		21.761	
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen	3.292		2.683	
Overige schulden	51.999		15.705	
		75.961		40.149
		<u>106.845</u>		<u>52.734</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	320.122	273.500	220.470
Bijdragen derden	23.130	15.000	0
Overige baten	58.330	11.500	38.556
Totaal baten	<u>401.582</u>	<u>300.000</u>	<u>259.026</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting	43.305	50.693	38.455
Campagnes	301.534	187.128	149.929
	344.839	237.821	188.384
als % van totaal baten	86%	79%	73%
als % van totaal lasten	91%	81%	79%
Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving	30.576	50.543	47.435
als % van totaal geworven baten	10%	18%	22%
als % van totaal lasten	8%	17%	20%
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	4.635	4.586	4.056
als % van totaal lasten	1%	2%	2%
Totaal lasten	<u>380.050</u>	<u>292.950</u>	<u>239.875</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	21.532	7.050	19.151
Financiële baten & lasten	-3.233	-4.000	-2.590
Saldo van baten en lasten	<u>18.299</u>	<u>3.050</u>	<u>16.561</u>
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	18.299	3.050	16.561
Saldo na bestemming	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

Stichting Dierenrecht, statutair gevestigd op de Tilanusstraat 8 1091 BH te Amsterdam en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41152567, heeft als doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen. Hierbij wordt rekening gehouden met de intrinsieke waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier wordt ervaren.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonderwinststreven (Richtlijn C1), die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De staat van baten en lasten is ingericht volgens de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties (C2).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het

voorgaande jaar. De presentatie van de jaarrekening sluit vanaf 2021 beter aan op de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, waardoor bijvoorbeeld de post fondsen nu als kortlopende schuld is gepresenteerd. Verder kunnen ten opzichte van vorig jaar afrondingsverschillen zijn ontstaan.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Voorraden

De voorraad drukwerk wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan

kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het kapitaal van Stichting Dierenrecht bestaat uit reserves en fondsen.

Reserves

Als het bestuur van de stichting een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsreserves. In de toelichting op de balans worden de aard van de bestemming omschreven. Voor zover geen specifieke bestemming door het bestuur van de stichting is meegegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder overige reserves.

Fondsen

Als een derde een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsfondsen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Baten uit fondsenwerving

De baten uit fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Voor periodieke donaties betreft dat het jaar waarin de donaties opeisbaar zijn geworden. Voor incidentele donaties is dat het moment waarop deze worden ontvangen.

Baten uit legaten en erfenissen worden verantwoord op het moment dat deze worden ontvangen dan wel op het moment dat de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Overige baten

De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Doorgaans is dat het moment waarop de baten worden ontvangen.

Lasten en de toerekening ervan

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden toegerekend aan de activiteiten op basis van versleutingspercentages. De toerekening is toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

De stichting drijft geen onderneming en is derhalve vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	31 dec 2021	31 dec 2020
VOORRADEN EN ONDERHANDEN WERK		
Voorraad		
Voorraad drukwerk	1.028	0
	<hr/>	<hr/>
	1.028	0
<i>Dit zijn enveloppen en machtigingskaarten die we in een wat grotere hoeveelheid hebben laten drukken en bij ons verzendhuis hebben staan. Bij donateursmailingen putten we uit deze voorraad.</i>		
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Debiteuren		
Debiteuren	406	384
	<hr/>	<hr/>
	406	384
<i>Dit betreft een vordering op Stichting Varkens in Nood.</i>		
Belastingen en premies sociale verzekeringen te vorderen		
Te vorderen omzetbelasting	0	320
	<hr/>	<hr/>
	0	320
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde bedragen	366	0
	<hr/>	<hr/>
	366	0

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	31 dec 2021	31 dec 2020
LIQUIDE MIDDELEN		
Rekeningen courant bank		
ING Bank	401	244
Triodos Bank 1	75.032	48.575
Triodos Bank 2	28.574	1.625
Triodos Bank 3	1.038	1.586
	<hr/>	<hr/>
	105.045	52.030
RESERVES EN FONDSSEN		
<i>De reserves en fondsen kunnen als volgt worden weergegeven:</i>		
Overige reserves	30.884	12.585
	<hr/>	<hr/>
Totaal reserves	30.884	12.585
Overige reserves		
<i>Het verloop kan als volgt worden weergegeven:</i>		
Stand per 1 januari	12.585	-3.976
Resultaatbestemming	18.229	16.561
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	30.884	12.585
Resultaatbestemming		
<i>Voorgesteld wordt om het resultaat ad € 18.299 als volgt te bestemmen:</i>		
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	18.229	
	<hr/>	
	18.229	

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	31 dec 2021	31 dec 2020
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	20.670	21.761
	20.670	21.761
<i>Hierin is begrepen een schuld aan Stichting Varkens in Nood van € 14.073 (v.j. € 9.527)</i>		
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen		
Loonbelasting	3.292	2.683
	3.292	2.683
Overige schulden		
Te betalen netto-loon	872	199
Reservering vakantiegeld	5.430	4.506
Nog te betalen accountantkosten	3.025	0
Vooruitontvangen subsidies	40.000	11.000
Reservering vakantiedagen	2.672	0
	51.999	15.705

De vooruitontvangen subsidies betreffen eind 2021 ontvangen bedragen voor een campagne die in 2022 zal worden gevoerd.

NIET UIT DE BALANS BLIKENDE VERPLICHTINGEN

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Er zijn niet in de balans opgenomen verplichting voor de huur van het kantoorpand. Door Stichting Varkens in Nood is een huurcontract afgesloten, waarvan de jaarlijkse huur circa € 37.500 bedraagt. De verplichting met een looptijd tussen de 2 en 5 jaar bedraagt € 50.000. Een deel van de huurlast komt voor rekening van Stichting Dierenrecht.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten uit eigen fondsenwerving			
Periodieke donaties	144.612	146.000	99.554
Eenmalige donaties	98.224	60.000	59.470
Donateursmailingen	77.286	67.500	61.446
	320.122	273.500	220.470
Bijdragen derden			
Subsidies	23.130	15.000	0
	23.130	15.000	0
Overige baten			
Inkomsten dwangsommen en ingebrekestellingen	56.208	10.500	37.500
Juridische bijstand	1.982	1.000	588
Overige inkomsten	140	0	468
	58.330	11.500	38.556

Lastentoerekening

Algemene lasten, zoals personeelskosten, huisvestingskosten en kantoor- en algemene kosten, worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Op basis van de beschreven methodiek, ontstaat de volgende toerekening:

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
Voorlichting						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	8.614	100%	20.000	100%	10.531
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	10.704	50%	9.250	50%	8.181
- Werving en mailing algemeen	0%	0	0%	0	44%	0
Algemene lasten						
- Personeelskosten	18%	20.073	16%	17.414	17%	16.279
- Huisvestingskosten	18%	1.825	16%	2.018	17%	1.891
- Kantoor- en algemene koste	18%	2.089	16%	2.011	17%	1.573
		43.305		50.693		38.455
Campagnes						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	195.587	100%	80.000	100%	57.478
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	77%	88.660	79%	87.000	79%	76.230
- Huisvestingskosten	77%	8.059	79%	10.084	79%	8.857
- Kantoor- en algemene kosten	77%	9.228	79%	10.044	79%	7.364
		301.534		187.128		149.929
Fondsenwerving						
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	10.703	50%	9.250	50%	8.180
- Overige publiciteit en communicatie	100%	17.556	100%	39.000	100%	37.902
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	2%	1.939	2%	1.862	1%	1.115
- Huisvestingskosten	2%	176	2%	216	1%	130
- Kantoor- en algemene kosten	2%	202	2%	215	1%	108
		30.576		50.543		47.435

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
Beheer en administratie						
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	3%	3.878	3%	3.724	3%	3.344
- Huisvestingskosten	3%	353	3%	432	3%	389
- Kantoor- en algemene kosten	3%	404	3%	430	3%	323
		4.635		4.586		4.056
Toelichting op de functionele kosten						
Personeelskosten						
Lonen en salarissen		86.544		82.000		74.758
Sociale lasten		19.086		17.000		15.059
Pensioenlasten		6.315		4.500		3.948
Reiskosten		1.224		0		2.074
Overige personeelskosten		1.382		5.000		1.129
		114.551		110.000		96.968
Gemiddeld aantal medewerkers						
In 2021 waren er 3 medewerkers indienst met een totaal van 2,8 fte (2020: 3 medewerkers, 2,1 fte).						
Bezoldiging bestuurders						
De bestuurders zijn in hun rol als bestuurder onbezoldigd.						
Lonen en salarissen						
Lonen en salarissen		97.717		82.00		73.144
Vakantiegeld		3.695		0		1.614
Tegemoetkoming loonkosten door UWV		-14.868		0		0
		86.544		82.000		74.758

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Sociale lasten			
Sociale lasten wg	18.560	17.000	14.700
ARBO kosten	526	0	359
	<u>19.086</u>	<u>17.000</u>	<u>15.059</u>
Pensioenen			
Pensioenbijdrage	6.315	4.500	3.948
	<u>6.315</u>	<u>4.500</u>	<u>3.948</u>
Overige personeelskosten			
Overige personeelskosten	1.382	2.000	1.129
	<u>1.382</u>	<u>5.000</u>	<u>1.129</u>
Huisvesting			
Huurkosten	10.412	12.500	11.266
	<u>10.412</u>	<u>12.750</u>	<u>11.266</u>
Kantoor- en algemene kosten			
Computer- en internetkosten	3.405	5.000	4.182
Kantoorbehoeften en drukwerk	1.353	1.500	1.491
Telefoonkosten	326	700	501
Administratiekosten	6.838	5.000	3.196
Overige kosten	1	500	-2
	<u>11.923</u>	<u>12.700</u>	<u>9.368</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Publiciteit en communicatie			
Donateursmailingen	21.407	18.500	16.361
Donateursbeheer	7.667	8.000	7.419
Telefonische werving	5.527	25.000	26.083
Werving en mailingen algemeen	4.362	6.000	4.400
	<u>38.963</u>	<u>57.500</u>	<u>54.263</u>
Voorlichting			
Inkoop advertenties	5.865	15.000	2.796
Website	2.749	5.000	7.735
	<u>8.614</u>	<u>20.000</u>	<u>10.531</u>
Campagnes			
Juridische bijstand	953	3.000	2.657
Juridische procedures diversen	1.674	4.000	2.564
Honden	7.860	7.500	6.641
Katten	15.533	12.500	556
Koeien/kalveren	122.162	15.000	11.116
Paarden	15.188	8.000	5.785
Overige kosten t.b.v. campagnes	32.217	30.000	28.159
	<u>195.587</u>	<u>80.000</u>	<u>57.478</u>
Financiële baten & lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	3.233	4000	2.590
	<u>-3.233</u>	<u>-4.000</u>	<u>-2590</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Bankkosten	3.233	4.000	2.590
	<u>3.233</u>	<u>4.000</u>	<u>2.590</u>

5.2 SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van:

Stichting Dierenrecht
Tilanusstraat 8
1091 BH Amsterdam

Duwel Finance For You B.V.
Postbus 415
2130 AK Hoofddorp
tel +31 (0)23 5689 280
www.duwelfinanceforyou.nl
info@duwelfinanceforyou.nl
KvK nr. 37143862

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening 2021 van Stichting Dierenrecht te Amsterdam is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2021 en de staat van baten en lasten over 2021 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW)2 alsmede de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven (Richtlijn C1) en voor kleine fondsenwervende organisaties. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Dierenrecht

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Hoofddorp, 15 juni 2022
namens Duwel Finance For You B.V.

R.J. (Ronald) Duwel

Dier&Recht

advocaat van de dieren